

*20 frank,
soepzegeltjes en
balletslippers*

*Van oude mensen en
dingen die voorbijgaan*

Gilberte Vandrise

Voor alle bewoners van 't Zand die mij bij elke ontmoeting weer inspireren!

't Zand

Gilberte Vandrise
20 frank, soepzegeltjes en balletslippers
© 2018, Gilberte Vandrise
Brave New Books
Uitgegeven in eigen beheer
gilberte.vandrise@skynet.be
www.omagilly.be
Omslagfoto: Lex Saelen
ISBN 978-94-021-7817-3

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Bonjour madam, monsieur	11
De droomballon doorpikt	13
De kapotte kerk	15
De pil met bijwerkingen	18
De vlam in de tram	20
Dubbel zoveel werk	23
Een juffra voor 20 frank	25
Een roos	26
Een zoet medicijn	29
En hedde gij meubele, en hedde gij huisgerief, dan meude gij trouwen mee uw lief	32
Hé, ouw peekes ge loept de weg verkierd	34
In ruil voor <i>tutterfruit</i>	36
Kiek voor 20 frank	38
Kleine Paula	40
Moeders en zussen hebben gelijk	42
Onbetamelijk gedrag	46
Oorlogsvriendinnen	49
Pisdoeken, pisdoeken en nog eens pisdoeken	52
Schipperszoon Harry is creatief	54
Soldaat Guy Daniëls	57
Speelgoed en leuke dingen	59
Spiegelbeeld in de etalage	62
Springende vissen	65
Sus de garde	67
Tussen gympen en balletslippers	69
Vaders spaarpotje	72
Van een melkstoopte en soepzegeltjes	74
Vluchten voor het oorlogsgeweld	77
Wat een dag!	81
Water bij de wijn	83
Zo mooi, zo blond en zo alleen	85

Woord vooraf

Waar oude mensen samen zijn, daar gonst het van de verhalen. Zij lopen al een hele tijd rond in deze wereld en hun reiskoffer zit overvol. Je hoeft enkel op het juiste knopje te drukken en het deksel springt open. Dat is wat ik heb gedaan.

In Sint-Job-in-'t-Goor, aan de Zandstraat, staat 't Zand, een complex met 36 flatjes onder de noemer *Assistentiewoningen*. De bewoners zijn gemiddeld 85 jaar en ze brengen hun dagen samen door, de een al wat actiever dan de ander. Allemaal hebben ze hun verhalen en zij vertellen die heel graag aan een geïnteresseerde luisteraar zoals ik. Niet met een laptop maar gewoon met pen en papier in de hand, belde ik bij hen aan en achter hun deuren kwamen heel wat verhalen weer tot leven. Toen ik hen achteraf vroeg of ik hun naam mocht vermelden, stelden ze me verbaasd de vraag: "Wat anders? Het zijn toch onze eigen verhalen." Dat zijn ze inderdaad: waargebeurd met een franje fantasie.

Sommige verhalen zijn lang, andere kort, sommige bevatten humor, andere klinken schrijnend, maar allemaal zijn ze oud, net zoals de mensen die ze vertelden. Naar hen luisteren was voor mij een hele ervaring. Ik heb vaak met hen mee gelachen en ook in stilte geglimlacht maar soms werd ik echt helemaal stil van hun verhalen die emotioneel erg geladen konden zijn. Hoe belangrijk luisteren is, werd me gaandeweg heel erg duidelijk.

Het idee voor deze verhalenbundel is spontaan tot stand gekomen tijdens de praatactiviteit *Ieder z'n zegje*. De bewoners van 't Zand kwamen op die momenten meer van elkaar te weten, maar ze herkenden ook vaak elkaars verhalen waarin heel wat verborgen gevoelens aan bod kwamen. In de verhalen over het leven zoals het vroeger was - vooral in de eerste helft van de 20ste eeuw - geven de vertellers een kleurrijk beeld van hun jeugd. *20 frank, soepzegeltjes en balletslippers* wordt zo een doorleefde bron van kennis voor jong en oud.

Onlangs las ik de spreuk *Ouderdom betekent dat jij alle antwoorden kent maar niemand meer de moeite neemt om jou iets te vragen* en ik besefte dat die inderdaad veel waarheid bevat. Ik ben blij dat ik met deze reeks verhalen die waarheid even kon doorbreken.